

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.



Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Bírd. tések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Fiume.

Debreczen, April 8.

(V.) Talán nincs a világon olyan do-
log amit a budgetvita keretébe be ne
vonna a mélyen tisztelt ellenzék. Egy-
egy ellenzéki beszéd valóságos egy tá-
nyér giardinetto, melyet kecses vagy
nem kecses pukkerli kíséretében helyez
a ház asztalára a tisztelt szónok.

Igy tegnap is a miniszterelnöki tár-
cza költségvetése alkalmából Horánszky-
nak első dolga volt behatóan foglalkozni
a fiumei kérdéssel — rosszalását fejezve
ki a fölött, hogy a kormány nem gon-
dozza Finme érzelmeit Magyarország
iránt, s a fölött, hogy nem tartja elég
erős kezekkel Fiumét, mert ha tartaná,
hát nem történt volna meg az a sok tü-
netés, amely gyakran megzavarta Fiume
nyugalmát.

A miniszterelnök válaszában kor-
rektül kifejtette a kormány álláspontját,
és megvédte a méltatlanul támadott
volt kormányzó ügyét is, akinek nagy
ézdemei vannak a magyar állameszmét
illetőleg sz adminisztráció terén — az

uj kormányzóra vonatkozólag pedig aki
ma foglalja el tekintélyes állását — elő-
zetesen is megjegyezte, hogy ez sem
fogja tartani kizárólagos hivatásá-
nak az aktaszerű hivatalos teendőik el-
végzését, hanem társadalmi téren is érvé-
nyesíteni fogja magát s ott is megteszi
azt aminek megtételét kötelességének
fogja ismerni.

Ami pedig a kérdésnek azt a részét
illeti, hogy a kormány nem tartja elég
erős kezekkel Fiume ügyét, hát erre vo-
natkozólag meg van a kormánynak a
maga nagyon is célra vezető módja, —
mely abban áll, hogy durva eljárás he-
lyett jóakaratu tapintattal, szeretettel kell
magunkhoz édesgetni a fiumeieket — s
erélyes okos szigorral csak ott fellépni,
ahol roszakaratu, bűnös nemzetellenes
irányt talál.

Es ez a módszer eddig legalább na-
gyon is célravezetőnek bizonyult, és
valószínű, hogy ezutánra is célravezető
marad. — Az elért eredményeket pedig
Fiume ellenzéke sem tagadhatja el, mert
mindenki előtt nyilvánvaló sz a hatalmas
közgazdasági ujra ébredés, melyet Fiume

kizárólag ami jóakaratu, tapintatos, türel-
mes nemzetiségi politikánkknak köszönhet.
Es akit a kormány Fiuméba küld,
az kell, hogy tisztában legyen a kor-
mánynak ezzel az intencióival, melyeket
különben nemcsak itt, hanem minden
nemzetiségi kérdés megoldásánál szem-
mel tartat.

Es tisztában is van, az is aki eddig
képvisele ott a kormányt, és az is aki
most fogja képviselni.

Különben is manapság már egy
nem táblabíró politikus, nem tarthatja
célravezetőnek nemzetiségi kérdéseknek
erőszak alapján való elintézését.

Epen ezért Fiume mai helyzetét, a
fenálló provizóriumot, bolygatni csak ak-
kor szabad, ha a fiumeiek szívet lelkét
már teljesen meghódítottuk, érzelmeiket
kétségbevonhatlanul magunkhoz hajli-
to-tuk

Addig pedig nincs a hatalomnak az
az erőszaka, irott törvénynek az az ereje,
melylye: a fennálló vi-zonyok megsza-
kítása után egy állandó, hos-zabb életű
végleges közjogi alkotást létrehozassunk.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcájaja.

A becsületes ember.

— Elbeszélés. —

Irta: Vértesi Gyula.

(Vége.)

A kastély előtt is alig birta a kocsis a
lovakat megállítani.

Az öreg ur tréfásan mondja a fiata-
loknak:

— Azt hiszem a mennyországig meg sem
álltok...

— Nem is állunk — feleli mosolygva a
férfi, s mint valami kis elfogott madarat, úgy
tartja két erős keze között az Irma kis kezét,
s csókjaival halmozza el.

Es mikor az első, meg nem lesett órában
ott a kastély kertre nyíló kis szobájában, a nyit-
tott ablakok mellett, a kertből betóduló nehéz
jzmin és rezeda illattól megrészegülten átöl-
elve, tartotte menyasszonyát s az félénken
reszkette szabadulni akart karjaiból, úgy
érezte, hogy élete minden boldogságával felér,
hogy ezt a piruló, pihegő kis ga ambot a ma-
gáénak mondhatja.

S azok a szavak, a miket lüktető vére aj-
kaira kergetett e pillanatban, szintén igazak és
átértettek vo tak.

— Áldjon meg az isten, hogy ilyen bol-
doggá tettél...

S mig szemeiben kigyult a szenvedély, a
vágy tüze, s lihegő ajkai odatapadtak a puha,
finom arcra s a karcsu alakot oda szorította
széles mellére — ez a kizárólag a pillanat

hatása alatt álló, érzéki, könnyelmű em-
ber teljesen, tökéletesen boldognak érezte magát.

Es annak érezte magát körülbelül két hó-
napig. Egy szép napon azután előlott, hogy
most már menjenek fel Pestre, mert megnyílik
az országgyűlés, megkezdődik a munka.

Senkinek sem volt ellenvetése, csak a kis
menyecske nem bánta volna, ha még tovább
ittthon maradtak volna.

Itt legalább Lajos kizárólag az övé volt,
de ott fönt isten tudja, hogy lesz. Egész nap
oda lesz ő nem fogja tudni hol jár.

— Ugye Lajos mindig megmondod, hogy
hová megy?

— Hogyne kicsikém, — mintha lenne
annál könnyebb dolog, mint mondani egy helyet,
hogy hová megy az ember — gondolja utána
magában.

A külön coupé sárga ab'akfüggönyein hal-
vány fénynyel szűrődik át a meleg őszi nap su-
gára s egyenesen odaesik a szunnyadó fiatal
asszony arczára.

A vörös bársonyos szék támláján nyugvó
sárga fénynyel világított kis halvány arcz, a
sötét karikákkal árnyalt szemekkel s a verte-
len ajakkal, határozottan csunyan nézett ki.

A rózsaszín csipkék alól pedig fehéren
kandikált ki a csontos sovány mell kulcsosontja,
s a csipkenyujakon áttetszettek a leeresztett ka-
rok vastag kék erei.

Verpeléti félrefordította a tekintetét.

Nem akarta saját két hónapos feleségét
látni. S a mint mégis néha-néha végignézett
raj a, boszuság, harag czikázott szemeibél.

Hát ehhez legyen ő lekötve egy életen ke-
resztül. Ehhez a kis penészvirághoz! Hát az ő

éetének most már nincs más feladata, mint ezt
holdoggá tenni.

Érzi, hogy ha most felébredne s átölelné,
undorral lökné el magától. Gyűlöletet, megve-
tést érez iránta. S a vele eltöltött kedves na-
pok emléke, most a lehangolás, kielégítettség
fátylán keresztül, olyan sivárnak, olyan üresnek
tűnik fe.

Mi boldogságot nyujt ez cserébe azért, a
mit neki el ke lett veszíteni.

Ki kárpótolja őt Melaniért? Senki senki.
Emlékében feltűnik a kedves, bájos alak,
a mint odaadó s erelemmel boru a keblére, s
lángoló arczát a vállára hajtja, azután látja
maga előtt, mint egy boszszuálló angyalt, a mint
a parad'csomból kikergeti őt. Fülébe csengnek
a komoly hideg szavak, a miket utolsó találko-
zásukkor a szép leány mondott.

— Nem igaz, hogy nem szeretett, most is
szeret, suttogja félhalkan.

A fiatal asszony felébredt. Mosolygva
nyitja fel szemét s szégyenkezve huzogatja le
feleszott ruháját. Azután felkel s oda akar
ülni a férje ölébe.

— Ringasson muczus, mintha kis baba
volnék...

A férj szinte durván fejt le magáról az
ölelő karokat.

— Hagyj békében rosszul vagyok!

Szégyenkezve ül vissza helyére a fiatal
asszony, s mig nézi férje komor, borult arczát,
valami megnevezhetlen sejtetem, vagy elbérzet
vesz erőt a lelkén, úgy fél valamitől, maga sem
tudja mitől, s a szíve e'szorul egészen, szeméből
pedig könyre köny hull.

Országgyűlés.

Apr. 7.

A részletes budget-vita folytatásában M a d a r á s z József sürgette Fiúne közjogi helyzetének tisztázását. Ezután a rendelkezési alap ellen felszóltak: Molnár József, Ernuszt Kelemen, Pázmándy Dénes és Szederkényi Nándor.

S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök egyenként czáfolta az ellenzéki vádakat. Kimutatta Pázmándy adatainak teljesen alaptalan voltát. A leghatározottabban kijelentette, hogy sem a kormány, sem a párt választási czélokra senkitől sem kaptak pénzt, s a ki ilyet állít, bizonyítsa is be. Kijelentette továbbá, hogy a választóknak ígéretet tenni a kormány nevében senki sem volt jogosítva. A mi a szabadelvűpárt szervezkedését illeti, e tekintetben a főispánoknak utasítást sem adott; de a p á r t s z e r v e z k e d é s meg fog történni a v i d é k e n is. A miniszterelnök beszédét énk helyesléssel fogadta a szabadelvű párt.

W e k e r l e Sándor pénzügyminiszter szintén a Pázmándy üres vádaskodásait czáfolta s önértékes hangon jelentette ki, hogy a pénzügyi adminisztrációt korteszélekre kibaszni sohasem engedte. Méltatlankodva tiltakozott ama vád ellen, hogy az osztrák magyar államvasutársaság vonalainak államosítása pártérdekekből történt volna. A miniszter beszédét énk helyeslés kísérte.

P é c h y Tamás kijelentette, hogy őt tiszter választották meg már képviselőnek s az ő választására soha senki egy krajczárt sem adott; s a szabadelvűpártban igen sokan vannak, kik ezt elmondhatják magukról.

H o r v á t h Gyula a vesztegetések ellen beszélt s azt vitatta, hogy állami hivatalnokoknak nincs joguk pártszervezésben részt venni.

H e g e d ű s Sándor Horváth Gyula által felszólalásra provokáltatván, kijelentette, hogy nézete szerint a bírakat kivéve minden tisztviselőnek joga van a pártmozgalmakban részt venni.

J ó k a i Mór szintén Horváth Gyula által provokáltatván felszólalásra védelmébe vette az oraviczai választókat, kiket nem engedhet hátrább tétetni csak azért mert nem vala mennyien magyak ajkuak. S igen szép hasonlatot rögzített.

tönzött, melyben az egységes magyar nemzetnek nemzetiségekre szakítása ellen tiltakozott.

A p p o n y i Albert gróf azt jegyezte meg, hogy az ellenzéken senki sem tett különbséget a magyar és nem magyar lakosság között. Végül U g r o n Gábor beszélt.

A vita bezárása után S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök ismételen felszólt s az ellenzéki beszédekre reflektált. Megjegyezte, hogy a rendelkezési alappal a nemzetiségi sajtó ellensúlyozása is feladata. Ami a tisztviselőnek a politikai mozgalmakban való részvételét illeti megjegyzi, hogy olyan törvény nincs, mely a közigazgatási tisztviselőket ettől eltiltana, de elismeri, hogy a kérdés szabályozást igényel s erre szolgál a közigazgatás reformja.

Ezután a belügyi tárcza költségvetésére került a sor s az előadói széken Dániel Ernő, Pulszky Ágost váltotta föl. Az általános vitát Bobula János nyitotta meg egy igen flyelemler méltó beszéddel, melyben a kivándorlás okait s meggátlásának eszközeit fejtegette és a felvidéken nagyszabású ipar-politika inaugurálására hívta föl a kormányt.

Belföld.

P é c h y Tamás napidíjai. Az s hir, mintha a képviselőház volt elnöke a ház gazdasági bizottsága előtt igényt emelt volna az elnöksége alatt lefolyt országgyűlési ülészekok során meg nem állapított, illetőleg meg nem szavazott napidíjaira, nem felel meg a valóságban. A nevezett bizottságnak még tudomása sincs ily igényről s így a bizottság tegnap tartott ülésében nem is foglalkozhatott annak tárgyalásával, hanem mint a „Bud. Corr“ értesül a képviselőház elnökének napidíjai képezték ugyan megbeszélés tárgyát, de nem ezuttal először, mint e t szintén az ellenzéki lapok hirdetik, mert ezt a kérdést már a múlt országgyűlés gazdasági bizottsága tárgyalta a múlt év november havában és már akkor mondta ki a bizottság, hogy a ház elnökének épügy, mint pl. a minisztereknek is, kétségtelenül jár a képviselő napidíj, miután az elnöki fizetés külön mint t szteletdíj van felemlítve a házszabályok 209. szakaszában.

A közoktatásügyi bizottság. Schwarz Gyula elnöke alatt tegnap tárgyalás alá vették a k ö z o k t a t á s i m i n i s z t e r

n e k a közoktatásügyi állapotokra vonatkozó jelentését. A miniszter a tárgyalások folyamán, Bánó előadó azon megjegyzésére, hogy kevés a közoktatási budget a népnevelésre és kevés a tanítók 300 firtos minimuma is, kimerítő válaszában elismerte, hogy neki a pénzügyi helyzettel számolni kell s bármily nagy volna a közoktatási miniszter budgetje, a k u t u r a összes felmerülő óhajait akkor sem lehetne egészen teljesíteni. A haladás fokozatos és folytonos a népneve és terén s a 300 firt minimum, összehasonlítva más államokkal, éppen nem kevés. A magyarul nem tudó tanítók évről-évre fogynak és senki nálánál jobban nem óhajtja annak az időnek a megérkezését, midőn végre az egész magyar területen nem lesz egy tanító sem aki magyarul ne tudna tanítani. De az időt be kell várni. A bajokon különben teljes erővel törekszik segíteni. A miniszter választát helyesléssel fogadta a bizottság.

A rémület propagandája.

Egy fekete kísértet suhan keresztül Európán fényes nappal és a hol megjelen, színiket vesztik az arcok és megremegnek a sívek az ijedtségtől. E kísértet neve: dynamit. Felrobbanásának dörgésében egy rettenetes forradalom vihara hirdeti magát és jaj a világnak, ha el nem vonul ez az orkán, hanem kitör! Mert a mire az anarchia törekszik, az nemcsak a létező társadalmi rend teljes felforgatása, hanem kiirtása minden civilisationnak s megsemmisítése minden erkölcsnek.

Ezek a rombolás örülltsége által megszállt gonoszok tövestül ki akarnak pusztítani mindent, a mit az emberiség fejlődésének sok ezer éves haladása termelt. Azt tartják, hogy az emberiség kezdettől fogva hamis utakon halad, és minden létezőnek lerombolása által akarják nemüket új létre kényszeríteni új uton.

Nekik a munka igazságtalanság, a tulajdon hazugság, az erény fictio, haza és becsület üres szó. A szervezet társadalmat békónak tekintik, melyet az emberiség örült módon magára verni enged és melyet mindenekelőtt kell lerázni. Evangeliumuk első mondata: „minden embernek veleszületett joga van a restségre és az élvezetre.“ És a ki e jog ellen sze ül a ki munkára kényszerítene őket, vagy az élvezeteket elvonná tőlük, azt — az ő erkölcsi törvényük szerint — meglophatják, megrabolhatják, meg-

VI.

Szegény fiatal asszony hát még azután mennyit sirt!

Férje jóformán csak ebédelni járt haza.

— Tudod édesem, vacsorázni egy magamforma ember nem járhat haza. Majd ezzel, majd azzal találkozom. Ide hívnak, oda hívnak; nem vonhatom ki magam egészen a társas életből.

Többnyire késő éjjel jött haza. Felesége eleinte mindig megvárta s kérdezgette hol járt, mit csinált; de egyszer egész brutálisan kikelt, hogy nem kis gyerek ő, a kinek tetteiről számot kell adni — ettől az időtől fogva azután az asszonyka, ha nem is tudott elaludni férje hazajöveteléig, nem mert neki szólni egy szót sem.

Panaszkodott az édes apjának, de az egész röviden megírta, hogy hagyjon békét a férjének, tudja az mit csinál. A ki carriéret akar csinálni, nem ülhet mindig a felesége szoknyája mellett. Férfi embernek más dolga is van, mint mindig a felesége szép szemébe bámulni.

A menyecske azután csak megadólag virrasztott, s könyezve várogatta haza a férjét, a ki odajárt carriéret csinálni.

Szegény, ha látta volna, hogy hol csinálja azt a híres carriéret!

Ha látta volna óraszámra ott áldogálni az előtt a nagy kétemeletes ház előtt, melynek második emeletén látkak Fősterék.

Szenvedélyes, égő tekintete a két második emeleti ablakra meredt — oh, ha átláthatná az ab akon, a függönyön! Láthatná azt a puha fehér ágyat, melyben nyugalomra hajtja fejét a szép leány, láthatná azt az álomtól kipirult arcot, a ihető ajkat, a hullámzó, domboru mellett, s azt az egész észvesztő, gyönyörű alakot.

Csak egy percze, csak egy pillanatra.

Mint valami bolond jár-kelet az utcákon, s mindig csak visszakerült oda, az elé a ház elé. Egész valóját csak egy gondolat fogja el, birni azt a leányt szerelméért koczára dobni mindent, egy csókjáért eldobni az életet, a becsületet. Nem bir többé magával. Jöjjön, a minek jönni kell, de neki beszélnie kell Melanival.

Lángra gyult vére üzte, hajtotta, s egyszerre csak azon vette magát észre, hogy ott áll a Melaniké ajtaja előtt.

Melanie az ablaknál varrt, mikor Verpeléti belépett. Felugrott, eléje sietett, s Verpeléti legalább úgy rémlett, mintha a karjait ölésre tártá volna ki, de egyszerre csak mereven megállt előtte s komoly, szigorú arcczal kérdezte:

— Mi jögon mer ön még idejönni?

— A szerelem jogán. Nem nézek semmit, nem gondolok semmivel, csak azt érzem, csak azt tudom, hogy nélkü ed nem tudok élni. Nincs egy perc, mikor rád ne gondolnék, mikor látni ne akarnálak. Mit nekem a társadalom korlátja, mely nem engedi, hogy szeresselek; mit nekem az a feleség, a kit elvettem hálából; mit nekem a te szavad, a ki hazudtál, mikor azt mondtad, hogy nem szeretsz — mit nekem az egész világ, csak te, te mondd még egyszer, hogy szeretsz. . . .

Odacsuszott eléje, karjaival átfogta a lábát s úgy csókolta a ruháját, melyen ott volt meleg testének bódító illata, mely még jobban felkavarta a véré.

A leány úgy állott ott, mintha valami közszen. Csak a szeme gyült ki s lobogott benne a boszu ángja. Büszkén felvetett ajkai lassan szótagolták:

— Becsületes ember ön?

— Nem, gazember vagyok, de birni akarlak — s karjai mind szorosabban kucsolódnak a lány dereka körül, ajka már ott van a leány ajkán, mikor egyszerre csak egy erős marok szorítást érzi a nyakán.

Hátrafordul s ott áll előtte a sánta doktor. Sápadtan, lihegve szolt neki oda a leány, rámutatva Verpelétiére:

— Dobja ki ezt az embert!

— Ki ez az ur! — kérdi halványan, izgatottságtól reszkető hangon Verpeléti.

— A jegyesem — feleli a leány.

VII.

A fiatal Dersváry Muki hadarva beszél el az esetet a pártklubban.

— Csudálatos véletlen az egész. A kis sánta doktornak soha sem volt fegyver se a kezében és huszonöt lépésről úgy lelőtte, mint egy nyulat. Meg se mocczant többet. Szegény Lajos! De hogy lehetett olyan ügyetlen, hiszen egész jól lőtt. Izgatott volt — no persze négyhónapos menyecskét otthon hagyni. Csinos asszonyka — és érdekes; négyhónapos menyecske és már is özvegy. Ilyen szerencse se mindenkit ér — mondta rá a kis Tarhonyiné. Bizony őt szegényt nem érte. Nyolcz éves házasa és még sem özvegy. Méltán irigyelheti Verpelétit. No, de sietek az esti lapokat informálni.

És a lapok hozzák:

„A társadalmi előítélet ismét áldozatul kért egy becsületes, nemes lelket. . . .“

És zokogó sirás közt olvassák ezt az igazi áldozatot a kik itt maradtak lent, s az egyik gyászfénylappal a másik pedig myrtus-koszorúval fején — mennek tovább az életuton, sziveikben hordva az emlékezősek örökön szuró töviseit.

ölhetik. És a rettenetes fegyver, melylyel a létező rend ellen dolgoznak, — a bomba.

Robbantásokat rendeznek s minél gonoszabbak ezeknek a rombolásai, annál jobb az ő céljaikra. Meg kell félemlíteni a társadalmat, hogy képtelen legyen ellenállni a merényleteknek, melyek legdrágább javai s alapvető intézményei ellen intézettek. Angliában és Franciaországban Spanyolországban és Portugáliában s végre Belgiumban hetek óta úzi gazdaságait az anarchia, mindentűn ngyanazon taktikai törvények szerint. Robbanó anyagokat lop, bombákat készít s robbantások által rémületet terjeszteni iparkodik. Párisban a bírák, államügyészek és rendőrség ellen járja; Madrid és Oportóban a kormányépületek, Londonban egyáltalán a közönség ellen; és hogy Belgiumban mit tagnak tenni a lopott dynamittal, még ismeretlen, de ott előreláthatólag a gyárak és a városi vagonok lakosság ellen fogják használni.

Ez majdnem megmérhetően rettenetességgé és beláthatatlan horderejű veszedelem egész Európára. Mik egy háború rettenetességei azokhoz képest, a melyekkel a gyorsan terjedő anarchista tűz fenyegeti a világot. A háború csak néhány államra terjed ki, áldozatokkal is csak pénzben és vérben követel és pusztításai elé a népjog humanitása bizonyos korlátokat von.

Nem így az anarchista veszedelem. Ezt nem lehet lokál izálni, égése magától átmege a szomszéd területre és a hol tel obog ott a hatalom érséklése mit sem tehet ellene, mert nem államokosság és a társadalmi jólétre való tekintetek szították, hanem a rom olás dühébe esett, a vadállati ösztönök féktelen uralma alatt álló tömeg szenvedélyei. A háborút, ha elfajul, megállíthatják az uralkodók, a kormányon levők, a vezér egy parancs szavára beszüntetik a háború a fegyvermezett tömegek. Az anarchista forradalom harczeit ellenben így nem lehet elfojtani; mert a nyers tömegek, melyek azokat viszik, nem ismernek fegyvert s messze vannak attól, hogy a hatalom birtokosainak engedelmessékedjenek, sőt inkább azok ellen fordítják támadásuk élet. Ez a két nagy veszedelme az anarchista mozgalomnak. Nemzetközisége és azon körülmény, hogy minden állami és társadalmi rend feiforgatása és célja. A vépelemnek tehát melyre az európai államok önfenn tartás öztönük által kényszerítettnek, szintén nemzetközinek kell lennie.

A szabadság, szellemi haladás, uralkodó erkölcs és társadalmi rend vannak feltéve a já-

tékra. Európa népeinek nincs becsebb veszteti valójuk s a leggyalázatosabb lemondás lenne részükről, ha e javak solidáris megvédésére össze nem szednék magukat.

Morzsák.

Leleplezett tudós. Hamis pénzek. A nyilatkozó Pauer. A kiengesztelő természet. A nagyerdő.

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk már Plagiosippus ama röpiratáról melyben lerántja az álarcot egy ugyevezett „tudós“-ról. Igaz ugyan, hogy a karavánt valószínűleg ez az új kutyaugatás sem fogja megzavarni, s az fog haladni tovább dicső útján, hanem azért ebből a röpiratból mégis kiszáll hozzánk, a karavánhoz nem tartozókhoz, a tudományos élet tavaszának egy nem épen gyöngye szellőcskéje.

Vajha vihar támadna ebből a szellőből s döntené romba a korhadtt oszlopokat — tépné le az élődi növényeket a magyar tudományos világ romlásnak induló élőlájaról.

S vajha temetné el a feledés homokjával azt az idegen tollakkal ékeskedő egész mihaszna karavánt, mely úgy írja meg akadémiai jutalmakkal kitüntetett haszontalan könyveit, mint ahogy az utolsó vidéki zuclapot szokták szerkeszteni: tudnillik összenyírja. Egy-egy tudós ur előlva segy csomó selejtes német munkát s kinyírja be öle a magyar tudományos akadémia dédelgetett s agyondicsért kiadványait.

Azokat a kiadványokat, melyeket azután glóriával vesz körül a magyar hivatalos tudományos világ, s elhalmoz egy rakás megvásárolt dicsérettel; míg az igazi nemzeti tudományosság utcsinálót elnyomják, leszorítják lecsárolják.

Szégyen, gyalázat ez nem azokra, akik rongy német munkákból plagizálják tudományukat, hanem a karaván szállóra: az akadémiaira, mely rutul visszaél a magyar tudományos világ által neki előlegezett bizalommal.

Mert szerintem az még vétkesebb aki tudva hamis pénzt hoz szorgalomba, mint az aki gyártja.

Hamis pénzek! Mekkora forgalmi értékek is van nektek — és fájdalom nem csak a hamis tudományos pénzeknek. A tisztességeknek, a becsületnek és a szerelemnek hamis pénzei még talán kapósabbak; úgy annyira hogy bizony maholnap már az igaziak kezdenek is ki-

menni a forgalomból. Ki is keresné ezeket mikor azok sokkal fényesebbek, sokkal mutatósabbak.

Pauer ur különben, a tudományos egyetemi tanár, nyilatkozik. Kijelenti, hogy ő akadémiai díjjal jutalmazott könyve előszavában őszintén megírta, hogy munkáját miféle német szerzőkből kompilálta össze. Tehát a „szemérmetlen plágium“ vádját őt nem érheti.

Az akadémia a hibás, mely nem vette eléggé figyelembe az ő őszinteségét. Persze, hogy az, az hogy inkább azok a szerény igazi tudósok akik bizva munkájuk igazi belbecsében megfelekedtek arról, hogy a jutalmazáshoz nem elég jó, nemzeti szellemű derekas munkákat írni, hanem csuszni, mászni és talpakat nyalni is kell még, vagy más uton protekciót szerezni.

Ezek csak magukra vessenek, ha Pauer urék ellegelik előlök a babért.

Milyen áldás is az a kedves mosolygó égbolt a rügyező fák a sarjadzó gyep- és ez az egész szent tiszta tavaszi természet, mely visszaállítja az ember lelkében a bomladozó összhangot, mikor valami rut pizskos dolog fölött elkedvetlenedik.

Oh milyen jól is esik az iromba, napi munka nyomasztó terhét kivinni közétek ti magas sudaru fák, hogy a rügyező galylyaitok között fujdogáló szellő, az ibolyabokrok tövéreől te veredő lát s a tiszta kék égbolt látása vegye le azt a terhet a fásu ni kezdő lélekről.

Es jaj azoknak a kik nem h sznek a kiengesztelő természet gyógyszerében, akiknek lekébe nem önti a nyugalom hangulatát egy egy kedves tavaszi napsugár.

Hanem az én kedves Nagyerdőm mintha sokáig nem merné felcserélni száraz szürke köntösét, a derüs nyári zöld toilletéjével.

Kopaszok és szárazak a fák, száraz haraszt zörög a lábunk alatt, s egy-egy zöld fűszál olyan félve, szinte remegve dugja ki a fejét az avar alól.

Sokáig akar nekitavaszkodni. Nem bisz a napfénynek a meleg levegőnek.

Mintha azt hinné, hogy azt a fényt is emberek adják, akik meg akarják őt csalni s idő előtt fele akarják véte vétetni a nyári ruhát, hogy azután dideregjen benne.

Julius.

Csodálatos történetek.

— Flammarion Camille figyelmébe. —

Gárdonyi Gézáról.

Elsőjéről beszéd.

Olvastam Flammarionnak néhány könyvét és apró cikkét. Személyesen keresi a kulcsot a megfoghatatlan jelenésekhez. Megtörtént csodákat hámozgat. Tapogatja az őstényt a másvilághoz.

Minthogy közérdekű kérdés a másvilág kérdése s eddig nem találtak megdönthetetlen magyarázatára a tudás fáján, talán hasznos szolgálatot teszek Flammarionnak és tudós társainak, ha én is elmondom azokat a rejtélyes eseményeket, amiket átéltem.

Talán világosabb lesz tőle a misztikus homály. Talán sötétebb.

Csurgasson belőlük okosságot, aki tud.

I.

A téglaszínű kutya.

Volt egy téglaszínű, puhaszőrű kutyánk Zordon volt a neve.

Ha kétlábra állott, kényelmesen rányalhatott az crezámra. Az igaz, hogy én akkor állig voltam nyolcz éves és gyakran ettem uzsonnára vajjas kenyeret.

Egy őszi napon egy üveg mézet kapott az anyám. Adott egy csipet kóstolót mindegyikünknek s kije entette, hogy többet csak uzsonnakor ad.

Az édes, illatos méz fölingerelte az étvágyamat,

Szerettem volna, megelőzni néhány órával az uzsonnaidőt.

De nem mertem.

Lefeküdtem a ház mögött levő nagy árnyékos almafa alá és fejemet a földre hajtván, hallgattam a méhek döngését. Szomorúan döngtek. Talán éppen ezektől a méhektől vették el a mi mézünket.

Egyszer csak suhogás támadt a fűben s elém surran Zordon, a selyemszőrű téglaszínű kutya.

Elém hasalt. Okos szemeit rám függesztette és világos, tisztán érthető szavakkal szólt:

— Ich habe den Honig gegessen

E ámulva tekintetem rá, azt hittem, a hallásom káprázott. Azonban a kutya bajuszán fényes mézszálak ragyogtak s nehogy kétkelkezzem önmagamban újra megszólalt.

— Ja, so ist es... leider!

És eltűnt.

Kerestem mindenfelé, hogy folytassam velem a betzélgetést de nem találtam.

Főmáztam hát az éléskamra ablakára, hogy meggyőződjem arról, igazat mondott-e ha már beszélt.

Fenekig igaz beszéd volt. Még ki is nyalta az üveget.

Az apám éppen akkor jött haza. Eléje mentem és előadtam neki a méz történetét.

— Ez csodálatos — jegyezte meg komolyan az apám. Kutvát még magam sem hallottam beszélni s pláne Zordonon csodákozom: sohasem volt az német szóra adva

Zordon a kutyaóiban feküdt. Bozontos farkát megsuhintva állt meg előttünk.

Megsimogattam a fejét és nyájasan szóltam hozzá:

— Beszélj Zordonkám, beszélj, mond meg őszintén apámnak is, hogy te etted meg a mézet.

Hallgatott. Még szerencse, hogy csak a farkát csóválta és nem a fejét.

— Beszélj hát kutyácskám — szóltam könyörgő hangon — csak egy szót szólj, mint előbb, mert különben még azt is gondolhatják, hogy én torkoskodtam el a mézet.

Nem felelt. Ugy tett mintha néma volna, igazi nyomorult kutya volt!

— Ne boszankodjál, szólt az apám nem tesz semmit, ha nem vall. Amelyitek megette azt az egy üveg mézet, annak fájni fog a gyomra.

És lássa Flammarion ur, az a legcsodálatosabb ebben a történetben, hogy az a ravasz kutya ette meg a mézet és én nyögtem miatta

II.

Egy falfestmény elfűnése.

Nagybátyám híres filozofus volt az egyik külföldi egyetemen.

Engem különösen szeretett, mert hajamot mutattam a filozófiához s valahányszor ebéd után elnyomott az áom, mindig azt hitték hogy elmélkedem.

Később, mikor a nagybátyám megöregedett, nem láttam őt többé a nyári szünetek alatt.

Könyvet írt.

Nagy reményekkel volt eziránt eltelve. Elmondta, hogy a könyve örökbecsű munka lesz: legyűri Zoroastertől kezdve az összes filozófusokat Kantig.

Kanton tul aztán kiemel egyet.

Ez az egy — ő.

Egyszer aztán megjelent a nagy munka.

Szirmainé virágkiállítása.

Ápril 8.

Kivirágzott ma a városház nagy terme, annyi sok szép hölgy jelent ott meg.

De volt is miért: Szirmainé állította ki ott a művirágait, melyeket részint ő, részint pedig tanítványai mesterkedtek össze bámolatra méltó ügyességgel lesve el a virágok titkait, a színek vegyülékét, a szirmok árnyékolását.

A különböző disztárgyakra elhelyezett virágok 3 asztalt borítottak be izléses csoportokban s méltók voltak a megszemlélésre.

A kiállítás ma délelőtt 10 órakor nyit meg nagy, nagobbára hölgyekből álló közönség jelenlétében. A hölgyek tömegesen jelentek meg és daczára, hogy hölgyekről volt szó — beszed nem volt, legfeljebb Szirmayné szíves üdvözlése, melylyel a közönséget fogadta.

A mai publikum nagobbára 1 frtos jegyekkel jött, a minék az az előnye vala, hogy igen csinos tárgyakat kaphatott az ember emlékül, már tudnillik ha kedvezett a szerencse.

Haromház ilyen emléktárgy van kiállni va, melyek céduláit Szirmayné oda nyújtja mindenkinek, hogy tessék a legjobbat választani. Az ember spekulál és aztán — belenyer mint Bertók a csikba.

A hölgyeknek eleintén nem kedvezett a szerencse. Az első nagyobbaeska tárgyat egy hírlapíró nyerte, mire a hölgyek elkezdtek a férfiakban — bizni.

Ez a bizalom a tetőfokra hágott, midőn megérkezett Boeczó Sámuel főkapitány aki megnyert egy pompás arczképrámát. Ezentul mindenkinek arra tájt a foga, hogy Boeczó huzza ki a jegyét. Azonban daczára, hogy péntek volt, a főkapitány igyekezete is több ször — csütörtököt mondott és senki sem vádolhatja Szirmayné részrehajlással.

A legszebb tárgy tagadhatatlanul a Bernáth Flóra urhölgy által készített elegáns

Nyolcz kilogramot nyommott a házban levő kisbaltos mértéke szerint. Tehát kétségtelen, hogy legalább is tizenkét kilogram nehéz volt.

Ezt különben én csak később tudtam meg, mert a könyv nem is volt a kezemben. Elsikasztotta a jogász öcsém, még a postás kezéből.

Egy enyhe tavaszi délután csibukra gyujtottam és az ablakon kihajolva élveztem a nap meleg sugarait.

Átellenben egy mézárszék volt. Semmiben sem különbözött más kisvárosi mézárszékektől: fehérre meszelt egyablakos kis ház, közepén egy keresztben nyíló ajtócska, amelyet reggelenként föl szoktak peczkelni. Ott mérik ki a húst az asszonyoknak.

Oldalt a falon egy vörös festékkel fölkenet ökörfej, két ker szíbe fektetett bárd között.

Ez a kép éppen szemben volt az ablakkal.

Ma, amint ránéztem, épp olyanak találtam mint máskor.

Azonban egyszerre úgy találtam, mintha a kép megmozdult volna. A fej ingadozni kezdett. A két bárd.

Azonban egyszerre úgy találtam, mintha a kép megmozdult volna. A fej ingadozni kezdett. A bárd kiesezett alóla. Főléje kerekedett. Láthatatlan kezek forgatták. Verték vele a fejet.

Ez valamit jelent, — gondoltam. Megnéztem az órát és a naptárt. Délután 5 óra volt és május 25-ike.

Harmadnap mulva megtudtam, hogy egy május 25-iki német esti lpa nagybátyám munkáját hatalmasan lekritizálta.

arczképeret agálea leontopodium, havasi gyopár kerettel. Ezt még senkinek sem sikerült megnyerai. Igen pompás két legyeződész is van egyik vadrózsákkal, a másik izléses virágcsokorral. Ezek szerencsés nyerői is még mindig késnek az éji homályban. No de lát az ember nem nyerhet meg mindent az első napon. A kiállítás t. i. még két napig lesz nyitva.

Szirmayné mindenestre elismerést érdemel e szép kézműipar meghonosítása és tökélyre emeléseért, a miért ugyan már királyi elismerésben is részesült. Mint már említettük egy, az ő felségének adott virágcsokorért a kabinetiroda is küldött neki egy ajándéktárgyat, melyen a — sárga csikó „czimszerepét“ játszta 10 darab körmőczi.

A debreczeni közönség is méltányolta ma Szirmayné buzgalmát azzal, hogy tömegesen látogatta a szép kiállítást és hihető, hogy a még hátralevő két napon is tömegesen fogják látogatni.

A kisebb emléktárgyakat a kiállításból azonnal elviheti a közönség, a nagyobb tárgyak céduláit a nyerők tartásuk meg, mert a kiállítás után e cédulákra adják ki a nyeremény tárgyakat.

Egy forintos beléptijegyek (melyekkel ajándéktárgy jár) még mindig kaphatók a pénztárnál. A rendes belépti díj 20 kr.

Napi hírek.

— **Adományok a debreczei bölcsészeti fakultásra.** A budapesti lapokban olvassuk a következő hirt: „A Debreczenben felállítandó bölcsészeti fakultásra, egybekötetésben tanár képezdével az első alapítványt Szász Domokos erdélyi püspök tette meg 500 frttal, melyet most a zsinat alkalmából ki is fizetett. — **Degenfeld József gr.,** Debreczen sz. kir. város és Hajdumegye főispánja pedig zsinati napidíjait 300 forintot szintén e célra ajánlotta fel.“ Ezen öröndetes hírre vonatkozólag ki kell jelentenünk, hogy ezen két szép adomány csak annyiban tekinthető elsőnek a debreczeni bölcsészeti fakultásra, amennyiben a zsinaton is fölvetetvén indítvány alakjában a debreczeni kolégiumnak egyetemmé fejlesztése, ezután ők voltak az első, akik e célra adakoztak. — Már sokkal előbb, több és igen tekintélyes alapítványt kapott e nagy célra a debreczeni kollégium. Ezen alapítványok között vannak olyanok, amelyeknek alapító levelében világosan ki is van írva, hogy a cél a debreczeni egyetem kifejlesztése; más alapító levelekben ez nyíltan nincsen kifejezve, de új tanácsok felállítására lévén téve az alapítvány, kétségtelen, hogy ezen összegek is a magyar ref. egyház évtizedek óta táplált forró óhajásának megvalósítására lesznek felhasználhatók. — Ilyen alapítványok: a gróf **Degenfeld Imre örökösének 25.000** frtos, **Sóos Gábor 50.000** frtos, **Somogyi Gábor 10.000** frtos alapítványa. Ilyen **Miklóssy Mózes 30.000** frtos alapítványának tekintélyes része, ugyancsak **Miklóssy Mózesnek** ez év elején az egyetem alapításra felajánlott 1000 frtja és egy még névtelenül maradni kívánó ügyvéd által felajánlott 500 frt. A kollégium nagyszámu alapítványai között valószínűleg még több is van, melyek a bölcsészeti fakultás szervezésére fordíthatók. Biztos és teljes számadatokat csak akkor lehet közölni, ha az alapító ok'ev'ekből és a kollégium pénztár könyveiből megállapítatik,

hogy melyek ilyen alapítványok. A kollégium köréből ígéretet kaptunk, hogy ezt a kimutatást, melynek összeállítása némi időbe kerül, elfogják készíteni. Meg kell még említenünk, hogy a kollégiumban már most is több bölcsészeti tanszék van rendszerestve s valamennyi alapítványokból tartatik fenn.

— **A debreczeni állami főreáliskola** természetrajzi szertárának Komlóssy Arthur ur újabban egy elkorcsult tyuktojást és egy darab meteort (állítólag a kabai hullásból) volt szíves ajándékozni, **Harmath Gergely** tauár természetrajzi szertárór lapunk útján ezen nagybecsü érdeklődéseért az iskola részéről a legőszintébb köszönetét fejezi ki.

— **Jogász-majális.** A debreczeni jogász ifjuság majálisát május hó 21-dikén fogja megtartani a Nagyerdőn.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli pénztézetek tekintetes igazgatóságai elemi iskolákat a következő adományokban részesítették: „István“ gőzmalom 40 frt. Első debr czeni takarékpénztár 20. frt; Ipar és kereskedelmi bank 10 frt. Alföldi takarékpénztár 5 frt; Iparegyesületi takarékek és hitelintézet 5 frt. — E nemeslelkü adományokért fogadják a nevezett pénztézetek tek igazgatóságai az ágost. hitv. egyház nevében legmélyebb köszönetemet. Debreczen 1892. ápril 8. **Maternyi Lajos** elkész.

— **A községi adópénztár ügye.** Mint tudva van Debreczen város községi adópénztárát a pénzügyigazgató tökekamat-adóva róttta meg. Ezt az intézkedést a közigazgatási bizottság hatályon kívül helyezte. A pénzügyigazgató a bizottság e határozatra ellen felebbezett a pénzügyi bírósághoz.

— **A börtön lakói.** A debreczeni kir. ügyészség fogházában a mult hóban letartóztatva volt 111 férfi és 11 nő, összesen 122 egyén, a kik összesen 3707 napot ültek. Közülük négy nő jegyenz elszállított a máriano trai női egyházba.

— **Kaba ég!** Lapunk zártakor kapjuk a tüzoltó őrtanyáról telefonon azt a megdöbbenő hirt, hogy **Kaba eg** és az itteni tüzoltó egylettől táviratilag segítséget kérnek. Többet nem tudunk a tüzvesztről, de ha csakngyan tüz ütött ki a nádfedeles házakból épült, szalmakazlakkal megrakott községben, az ebben a rettenetes szélviharban borzasztó pusztítást tehet. — Egy szakasz tüzoltóság egy géppel délután 4 órakor induló rendes vonattal kimegy Kabára. Lapunk külön tudósítót küldött a veszedelembé jutott községbe.

— **A földmívelésügyi miniszter és Debreczen.** A debreczeni gazdasági egyesület megbizottait dr. **Király Ferencz** orsz. képviselőt és **Békessy László** tanárt kedden kihallgatáson fogadta gr. **Bethlen András** földmívelésügyi miniszter. Másfélóra hosszáig tartott a kihallgatás s ez alatt a miniszter a legrészletesebben tájékoztatta magát Debreczen város mezőgazdasági viszonyai felől s több olyan fontos kijelentést tett, amelyek a miniszternek Debreczen iránt érzett különösebb érdeklődéséről és meleg rokonszenvéül tesznek bizonyosságot. **Király Ferencz** és **Békessy László** tulajdonképen azért jártak gróf **Bethlen András** miniszternél hogy a debreczeni gazdasági egylet 25 éves jubileuma alkalmából a **Hortobágyon** rendezendő tömeges állatkiállításához és díjjazáshoz a kormány támogatását kikérjék. — A miniszternek tetszett a különleges terv, melynek minden egyes részlete felől informáltatta magát s megígérte, hogy amennyire az ilyenü kiállítások állami támogatására fölvetett budget megengedi, szívesen hozzájárul az állatdíjjazás sikeréhez. Csakhogy előbb írásban kér-

vényezzen a gazdasági egyesület. Reményünk lehet, hogy a miniszter maga is meglátogatja a kiállítását. Igen melegen érdekelt volt a miniszter Debreczen állattenyésztésén kívül a mezőgazdaság egyéb ágainak itteni viszonyai iránt is. A Hortobágyi közlegelő ügyében kapott felvilágosítások után kiváló szakértelmével azonnal belátta a miniszter, hogy mennyire rontja a Hortobágy értékét és jövedelmezőségét a vízhiánya. A pusztán legelő jóságállományhoz képest igen kevés a kut. Kívánatosnak jelezte tehát, hogy ezen a kalamitáson segítve legyen és hajlandónak nyilatkozott a baj orvosására, még pedig minél több mély furású kutak előállításával állami segítség mellett. A miniszter ugyanis, amint ezt a debreczeni küldöttség előtt kijelentette, az állami kulturmérnökség kebelében ártézi kut furó osztályt szándékozik szervezni, mert ezzel véli meggátolni azon visszaéléseket, melyeket a kutfuratokkal szemben némely kutfurással foglalkozó vállalkozók elkövetnek és mert az alföldnek jó ivóvízzel való ellátását is ezzel megkönnyítettnek tartja. A miniszter terve tehát az, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek a kulturmérnökség ártézi kut furó osztályából egy mérnököt fog rendelkezésére bocsátani, aki a mély furású kutakat elkészítse.

— **Adózás.** Debreczen területén a múlt hónapban befizettek a lami adóban 19 ezer 214 frtot (a múlt évinél 959 frttal kevesebb) hadmentességi díjban 468 forintot (a múlt évinél 181 frttal több). Bélyegilletékben befolyt 16,995 frt. dohányjövődék (Hajdúmegyével együtt 37,910 frt.).

— **Jóváhagyott szabályzat.** A miniszter némi módosítással jóváhagyta a debreczeni kereskedelmi tovább képző iskola szervezési szabályzatát.

— **Megvizsgált árvapénztár.** A kiküldött bizottság a debreczeni árvapénztárt megvizsgálta és teljesen rendben levőnek találta.

— **Ezer főt államsegély.** A miniszter a debreczeni iparos iskola segélyezésére 1000 frtot utalványozott.

— **Rendben talált iskolák.** Eötvös Károly Lajos debreczeni kir. tanfelügyelő már számos iskolát meglátogatott városunkban s a példás rendet és haladást mit azokban talált örömmel jelentette be a közigazgatási bizottság tegnap tartott ülésén.

— **Minta gazdaság Debreczenben.** Gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter a debreczeni gazdasági egyesületnek nála járt küldöttsége előtt fölemlítette, hogy a mezőgazdaság okszerű fejlesztése céljából szándékában van az ország több helyén, így esetleg Debreczenben is, olyan kisebb gazdaságokat szervezni, amelyek a helyi viszonyoknak megfelelőleg mintaszerűleg úgy lennének berendezve, hogy azokat maguk a földtulajdonosok, tehát ugyanazon vidékbeli gazdák kezelnék, az illető gazdasági egyesületekkel egyértelműleg megállapított mód szerint. A miniszter ezen szándékával valóban igen üdvös eszme kerülné felszínre. Mert jól tudjuk, hogy a gazdasági tanintézetek gazdaságai erre nem alkalmasak, részint azért, mert nem az a főfeladatuk, hogy a helybeli specielis viszonyokra való tekintettel rendeztessének be és kezeltesse nek, részint pedig azért, mivel ezen intézeti gazdaságok sokkal kiterjedtebb mértékben karolják fel a termelést, és sokkal nagyobb tőkével dolgoznak, semhogy azokat a kis gazdák mintául választhassák.

— **Valszínűtlen statisztika.** A városi tanács elrendelte, hogy egy felállítandó óvoda érdekében írják össze a városban található kis gyermekeket, kitüntetésével annak, hogy van-e a gyermek gondozva vagy nincs. Az összeírást befejezték és annak eredménye következő lett: Összeírtak 1758 gyermeket a kik közül csak tízen három nem részesül gondozásban, az is mind a Czegléd-utcában lakik. Ez olyan valószínűtlen statisztika, hogy a közigazgatási bizottság visszaadta a tanácsnak az egész azzal hogy a rendőrséggel csináltassa meg újból és

pedig úgy, hogy a gyermek gondozását ne csak kérdezzék, hanem konstatálják is.

— **Nyugdíjba.** Molnár Janka leányneve öntézet tulajdonos hosszas betegeskedése folytán országos nyugdíjba akar vonulni. Folyamodványa alkalmából a közigazg. bizottság megalakította a munkaképtelenséget konstatáló bizottságot. Tagjai Eötvös kir. tanfelügyelő, Sárvári tisztii főorvos, továbbá Kósa Zsigmond és Nemes Kálmán.

— **Debreczen a múlt hónapban** igen kedvező egészségi állapotnak örvendett s a nép mozgalmi adatok is igen kedvezőek. Született a város területén 186 gyermek, közte 26 törvénytelen. Minthogy 123 egyén halt el összesen tehát a szaporulat 63. Az iskolákat is mind megvizsgálták a múlt hónapban s az egészségi állapot mindenütt kitünő volt.

— **A hittanhallgatók segélyegylete** javára a debreczeni első takarékpénztár és István gözmalom 20—20 frtos kegyes adományait az egyesület nevében köszönettel nyugtázom Debreczen, 1892. ápril 8 Barla Szabó Jenő, egyesületi pénztáros.

— **Az új kórház berendezése.** A Péterfia végén épülő közkórház megnyitása őszre várható. A városi tanács ennél fogva felhívta a kórházi bizottságot, hogy a kórházi felszerelések tárgyában javaslatot adjon, hogy ezek beszerzése iránt idejében intézkedni lehessen. Ezzel kapcsolatban megemlítjük hogy az új kórháznak új szervezeti szabályzat is kell, amely felett már folynak a tárgyalások.

— **A hortobágyi gyapjumo gyár** terveit és költségvetését a budapesti Ganz gyár már elküldötte a debreczeni gazdasági egyesülethez. A terv kivitele 78,550 frtba kerül. Vasárnap d. e. 10 órakor ez ügyben értekezletre hivatnak össze a gazdák a gazdasági tanintézet épületébe. — A gyár nagy kiterjedésű földszintes épület lenne, gyapjuraktár, mosóház, szorító helyiségekkel. A legtöbb munkát gépek végeznék. Ez a gyár egyik leghasznosabb és legszebb emléke lesz a gazdasági egyesület 25 éves jubileumának.

— **Sajtóper.** Április 11-dikén, hétfőn érdekes esküdszéki tárgyalás lesz a debreczeni kir. törvényszék tanácskozó termében. Ezt a sajtóper Just Sándor nagyváradai kereskedő és városi bizottsági tag indította Rácz Mihály a városi főjegyző és a „Szabadság” szerkesztője ellen. Just Sándor ügyvédje dr. Holländer Dezső debreczeni ügyvéd, a Rácz Mihály védlője pedig Rádli Ödön lesz. Az a hír, mintha Just panaszát a tárgyalás napján visszavonná, értesülésünk szerint alaptalan, Just Sándor ilyenre nem is gondol.

— **Czegléd- és Péterfia-utczák befásítása** tárgyában ma délután vegyes bizottság tanácskozik a városi polgármester ur elnöklete alatt. — Kívánatos, hogy a bizottság a fásítás mielőbbi foganásítása mellettt nyilatkozzék, hogy legalább ez a két főutczánk megszabadulhasson a portengertől, igaz, hogy a fásítás, mivel ezzel egyidejűleg résztint a meglévő kocsiut burkolat kiszélesítését, részint új burkolat építését is elkell rendelni, tekintélyes összegbe kerül. De hát a tanács módját ejtheti annak hogy a költségek valahonnan kikerüljenek; annyival inkább mivel e célra már 10000 frttal rendelkezik a város. Vasárnap ugyanezen ügyben a Czegléd-utczai háztuladljdonosok külön értekezletre gyűlnek össze.

— **Sebaj.** Egy jókedvű és elég nagy társaságban valakinek eszébe jut, hogy jó alkalom nyílnék egyik költő barátja ivén előfizetőket gyűjteni. Meglepetve veszi azonban észre, hogy az iv nincs nála, De talál helyette egy mást. Az is előfizetési felhívás, de valami komoly gazdasági munkára szól.

— **Sebaj** — gondolja a buzgó gyűjtő majd átadom neki az ivet és elkezd a gyűjtést:

— **Irv alá erre az ivre** — szólítja meg az egyiket.

— **Kérlek.**
És aláírja. Meg se nézi, mit ír alá. Hiszen nem érdekli. Csak a barátja kedvéért teszi.

Mind sorba írják. A legutolsó mégis megkérdezi:

— **Te, mi lesz az?**

— **Versek.**

— **No, akkor jó lesz a húgomnak.**

— **Sebaj.** — felelt a gyűjtő ismét örömmel és összehajtván az ivet, elteszi.

A napokban a gyűjtő megleghangu levelet kapott egy állatorvostól, aki forrón köszöni neki a harmincz előfizetést és további kegyeibe ajánlja magát.

A buzgó gyűjtő a homlokára csapott. Most jutott eszébe, hogy a gazdasági munka írója kérte az ivet, „nkár üresen is” s ő, megelégedve a mulatozás közt szerzett aláírókra, megnézetlenül küldte el azt.

Hogy az előfizetők milyet néztek, amikor a könyvet megkapták, arról nem szól a krónika, de a pórus járt költőt váltig vigasztalta a gyűjtő, hogy majd máskor kipótolja.

— **Sebaj!**

— **Szerelmem részletfizetésre.** Nagy panaszos arczca lépett tegnap a kapitány elé Léni, a fiatal és csinos szakácsné. Panaszát avval kezdi, hogy neki egy bádogos segéd örök hűséget fogadott, nem ugyan pap, hanem tanuk előtt ő azt hitte, hogy az eljegyzéshez elegendők a tanuk és ime az esküvő előtt a hűtelen rutul megcsapta a mint a következmények mutatják. Arra kéri már most a kapitányt, hogy parancsoljon rá az ő exvölegényére, hogy hogyha már eljegyezte hát vegye is el, annál is inkább mert már sok pénzt esalt ki tőle, még azt az egyetlen nadrágját is, a mi rajta van az ő pénzéből csináltatta.

A bevádolt bádogos don Juan töredelmesen kijelenti erre hogy ő nem bán semmit elvénné ő a lányt, hanem hát mit csináljon, ha egyszer nincs házassági engedélye.

A dühös vádlónő pedig kijelenti, hogy ő neki ahhoz semmi köze. Vegye el a nélkül.

— **Igen ám, de az nem megy** — vág közbe a kapitány.

— **No hát tudja mit, szól végre egy bádogoshoz** il ő büszkeséggel a vádolt, ha nem tud várni míg elvehetem, hát visszafizetem a pénzt részletfizetésre.

Ebben aztán mind a ketten megállapodtak.

x **Szabó Kálmán** gyógyszerész ujonnan rendezett szikvizgyára vásártér 1863 sz. a. létezik. Erdeklődőknek mint a legújabb és a legtekintetesebb rendszer szerint berendezett szikvizgyár érdemes a megtekintésre.

Vegyes hírek.

* **Zádor Gyula temetése.** A nagyváradai kir. tábla elhunyt elnökének Zádor Gyulának, kedden adták meg a végtisztességet, a közönség mély részvéte mellett. Képviselve voltak a végtisztességen a megyei és városi törvényhatósági összes hivatalok, az aradi, gyulai és debreczeni törvényszékek, a nagyváradai kir. tábla és törvényszék, az összes járásbírók, az orvosi és ügyvédi kar, a tanintézetek. A katonaság teljes díszben vonult ki. A koporsó felett Csákh Máté ref. lelkész mondott megható imádságot. A gyászmenet a katonai zenekar gyászindulójával melett vonult a vasutig, mely a holttestet Budapestre szállította, a hol Zádort neje mellé temették. A holttestet a királyi tábla négy brája kíséri a fővárosba. A koporsó felett az utolsó imát Szász Károly püspök mondotta.

* **Ügyvéd-pusztítás.** — Hála istennek! — sóhajt föl sok agyonkínzott, végrehajtott meglícitált kliens, csak hogy az ügyvédek is pusztítják már. Hohó még jókor volna örülni. Az ügyvédek egyelőre csak az — ügyvédek akarják elpusztítani. Sok az ügyvéd. Ezt a panaszt már régóta halljuk. Egy budapesti ügyvéd most segíteni akar e bajon és pedig így: Az ügyvédeket nevezzék ki (sic). Ügyvédi vizsgálat előtt tiz évi joggyakorlat legyen kötelező. Tudori és ügyvédi vizsgák megszigoritandók. (Szegény szigoritandók!) stb. stb. Ezt az indítványt a budapesti ügyvédi kamara legközelebb tárgyalja. Lehet, hogy el is fogadja hisz végre is, első sorban az ügyvédek félnek az ügyvédektől. De ezt tán mégsem tételezzük fel a budapesti kamaráról.

* **A bajai katonai-affér folytatása.** A bajai katonatisztek minapi botránját tovább szötte

mámoros fővel egy huszárezredbeli tiszthelyettes. Szombaton este beállított a Nemzeti Szálló-nak vendégekkel teli ebédlőjébe ómoroviczai Heinrich Géza cs. és kir. huszártiszthelyettes s azzal fenyegette a Dankó Gábor cigányait, hogy összeapritja mindnyájukat, ha tüstént abba nem hagyják a muzsikálást. Azután kihívóan mustrálta a zugoló közönséget s egyesekhez sértő kérdéseket intézett. Egy uriember, a kinek a vállára ütött, hirtelen felszököt a helyéről. A tiszthelyettes kardot akart rántani, de valaki megragadta a kezét. Erre aztán többen rávetették magukat s letépték a földre utóbb pedig kitudskolták a teremből. A kardot is elvették tőle s átadták a rendőrségnek. A tiszthelyettes egy szomszédos házba menekült, a honnan később kocsin kísérte haza négy huszártiszt, a kit a vendéglős értesített az esetről. Mint most írják Bjáról: A vasárnap esti katonai botrány szerencsétlen áldozata Heinrich Géza tiszthelyettes ma agyonlőtte magát, kikerülő huszárezredének kiküldött 'örnagya által megindított vizsgálat súlyos következményeit.

* **Nem élhet a neje nélkül.** Megdöbbentő hír tartja izgatottságban Kolozsvárt. Palatkás István kir. táblai tisztviselő szíven lötte magát mert fiatal szép neje el akar tőle válni. A szerencsétlent még élve vitték a kórházba, de kevés reményt fűznek életben maradásához.

* **„A kenyér megszerzés.”** A Londonban lakó Krapotkin hercegtől, az európai anarchizmus és az orosz nihilizmus fejtől, a napokban a főntebbi cím alatt egy könyv fog megjelenni mely harcot hirdet mindenki ellen, a kinek valamilyen van s a proletárság érdekében szólal fel. Ebben a könyvben le vannak rakva az anarchizmus összes elvei s egy valóságos anarchista kézi könyv.

Közgazdaság.

Mezei gazdálkodás H. Nánáson. A „H. Nánási Lapok” az ottani mezei gazdálkodás hátramaradottságára — hívja fel a közfigyelmet. Panaszkodik a nevezett lap, hogy Nánás áldott jó földjét, ezt a 46000 kat. hold területét még mindig a legprimitívabb módon a hogy a szepapáik tették, — művelik. Míg máshol — így ir a nánási helyi lap gépekkel pontos és a szemnek is jól eső munkát végeznek, addig nálunk még mindig divik őseink által hagyományozott legprimitívabb gazdálkodási módszer. Kézrel vetünk nagy gazdaságokban is, a földnek nem adjuk meg a kellő művelést, gabona nemünkét éhségre várva nem adjuk meg el addig, míg meg nem romlanak. Allattenyésztésünket szakavatottabban kellene vezetnünk, s ha tekintetbe vesszük, hogy éppen a vidék az igazi magyar fajlokok hazája, — e tenyésztést rendszeresebben kellene cselekednünk. Különösen feltűnik az idegennek, hogy itt a cséplési munkát még mindig lovakkal hajtatik végre midőn tudjuk, hogy a gépek különösen pótszalmarázzóval ellátva, mily nagy mennyiségű magot takarítanak meg. De mindezeknél jobban feltűnik minden gondolkodó embernek azon körülmény, hogy piacunk tavassza nem nánási hanem drágán idehozott debreczeni zöldséggel látta el. Nem tudnák e ezt maguk az idevalók piacunkra állítani; vagy tán annyira uszunk itt a bőségben, hogy nem tartjuk érdemesnek ily krajczáros dolgokat piacra vinni!

Egyet még elfelejtett megemlíteni laptársunk azt, hogy van 48-as és függetlenségi körük, ahol politizálnak, am től pedig senki jól nem lakik; de nincs g a z d a k ö r ü k, ahol jó szervezet és ügyes vezetést mellett, sok olyan üdvös eszmét, újítást lehetne megbeszélni, megvalósítani, amely által még gazdagodhatnék is a földművelő nép.

A **repczetermés.** A legújabb kiadott hivatalos jelentések szerint a repczetvények kedvezőtlenül teletek ki. Már régebben tudjuk, hogy még az ősz folyamán sok repcze kiveszett s ha még hozzávesszük, hogy a megmaradt is átlag rosszul tel el önként is az kell gondolnunk

hogy kevés repczetvényünk lehet az országban Magyarországnak pedig fontos kiviteli cikkét képezi a repcze mely az utóbbi két évben kedvező körülmények között értékesített is. Termésünk normális években 450—500 ezer métermázsára rug, tavaly azonban, miután szintén rossz termésünk volt, az eredmény csak 380—381 ezer métermázsát tett ki s nagyon jó lesz, ha az idén csak ilyen eredményt is kapnak. A magánértékelések utján nyert hírek és hivatalos adatok szerint a repcze mai állása tehát kedvezőtlen.

Tessék rágyujtani!

A dohány négy százados jubileumára.

Habár a dohányzás ellen opponáló ellenzék, mint autitrafikánus liga, a trafikdohány fokozódó gyarapodása következtében, mint duzzogó párt számszerint gyarapodni látszik: mégis alig van Európában ország, melynek lakói a dohányzás oly gyakran megtámadt élvezetének inkább hódolnának, mint Magyarországon. Tisza személyében, kinek miniszterelnöksége alatt a dohánytermék ára is örökemlékűl jól felszavatott, az utolsó szenvedélyes dohányzó távozott a vörös bársonyos karszékéből; hisz újabb politiku aink már nem hevülnek egy jó égő szivar tűzétől s nem méltányolják annyira a zamatos füstöt mint a régiek. Szilágyi keveset — Apponyi éppen nem dohányzik; — az újabb írók és művészek a dohányzást már éppen nem számítják az élvezetek közé, s csak az öregek szívják még szivarjukat vagy pipájukat szenvedélyiül, míg az új nemzedék minden lelkesü tségét kizárva, csak azért füstöl, mert a hölgyek is teszik.

Alig van élvezet, mely ellen annyi küzdelem folyt volna, mint a dohányzás ellen, melyre ismételtén rányomták a bűn bélyegét, úgy — int az eredendő bűnre. S azért mégis dohányzunk! Hisz élvezet és a hazafiságnak is némi nyilvánítása mennyiben az államjövédék szaporítására szó gal.

Pipa, szivar, cigaretta, azon trium, melynek unitása a — dohány.

Mi a cigarettát vagyis hivatalosan is elfogadott elnevezése szerint a szivarkát tartjuk a dohányzás élvezete legújabb vívmányának, de ez nem áll; mert midőn Columbus 1492-ben tehát az idén kellene a dohányzásnak négy százados jubileumát megünnepelni Guanahani szigeten kikötött, először látott dohányzó indiánokat, kik a dohányt hengerdeden tengeri csuhalevelekbe göngyöltve szívták, melyek később Spanyolország és Portugál lakóinál az annyira kedvelt papiletos-tabacon vagyis papirszivarkák mintájául szolgáltak. Tehát a szivarka nem is újabb találmány. Las Casas Bertalan chiapasi püspök (Mexicoban) és Pane Romane szerzetes a dohányzás elterjedt voltát nem csak az új világ szigetein, de száraz földjén is bizonyították, de a pipa leginkább Észak-Amerika indiánjainál volt honos, kik a dohányt szent növénynek tartották s a dohányzás vallási szertartásaik közé tartozván, a pipa fényezés tárgya volt.

Ma már a cigaretta lett általánossá, s a helyett, minthogy régen a szüz-dohányt ezüst kupakos tájtékba tömtük, most az eredendő bűz, től megtisztult fináncziáliter újonnan megszületett dohány-szalakat papirtok'a tömjük, vagy egy szeletke papirba bepólyázzuk, s csak néha vesszük még elő a hosszuszárú pipát, mely visszaemlékeztet egykori fiatal voltunkra, de csak voltunkra, mert élvezetje már nem olyan, milyen az akkor volt, a dohány nem olyan jó a csutora csipi nyelvünket, elszoztunk tőle, hisz így van az mi dazon élvezetekkel, melyeknek fiatalkorunkban hódoltunk, melyekért áldoztunk. 40—50 év múlva csak a visszaemlékezés marad s az egykor oly kedves pipát, mint szép idők emlékét a családi ereklyék szekrényébe helyezzük, mert a s uszszal nem bírjuk, s nem nyujt már valódi élvezetet.

De nem is csoda, hogy az idők így megvált azokat, — hisz a török nagy uri vizipipa a nargilié szintén már megszűnt a haremek nél-

külözhet'en butora lenni, mióta ott is a cigaretta vivta ki magának a polgári jogot és Dselma, Alié, Fatimé — vagy ahogy a selyem salyáros (bugyogós) szépséget hívják — a tömbeki (vizipipába való perzsa dohány) füstjét megunván, inkább az aranyszörű törökhoni dohányt szereti; — de a keleten, kivá't a kalifa városában, a pipa t. i. a csibuk tartozékaival mindinkább eltűnik és a cigaretta foglalt tér. — Igenis a cigaretta, még pedig a szépem izlésének révén, kivá't a keleten általánossá lett, — de mi sem tagadhatjuk azt, hogy a cigaretta köztünk való térfoglalását leginkább a nők mindinkább terjedő dohányzási kedvének nem mondom szeszélyének — köszönheti.

A nők dohányoznak! És miért ne dohányozzanak, ha abban kedvök telik?

I. Napoleon, ki nem volt dohányos és életében csak egyszer és pedig Egyiptomban kísérelte meg persze a hosszú csibukból való dohányzást, mondotta, hogy: A dohányzás csak semmit tevőknek való. Es habár ezen döntő itélet a férfira, ki bizonyos foglalkozásai mellett dohányozhat, annál inkább szól a nőre, ki varrás, kötés, himezés, főzés. (ha ezt ugyan még általános női foglalkozások közé sorolni szabad), gyermekringatás stb. mellett bizonyára nem dohányozhat; — tehát valóban csakis azon hölgy dohányozhat, ki olvas, jótékony egyleti gyűlésekbe jár, vagy éppen semmit sem tesz.

Az igaz, hogy Bukovinában és Moldvában leányokat és fiatal nőket aratás szénagyújtás és kapálás közben is láttam cigarettázni, de ez azon neme a dohányzásnak, mint ezelőtt és hajdanában ama bácsi-nénik, kik inkább a férfiak közötti mu atságnak lévén kedvelői, a milarest vagy trabuccot éppen úgy elszívják a kvaterka mellett, mint elődjeik a tajték-pipát szárazra kiszívták, de az ily dohányzó nő nem bájoló, viselkedése nem o'y hatása, mint a cigarettázó hölgyecskéé, ki a szivarkát mutató és közép uja végie közé csiptetve azt kecsesen tudja forgatni, vele közbe-közbe koralkait érintve, egyet-egyet szippant a nélkül, hogy a szivarka papirszipkája megnedvesedne, s a mellett a hamut is ügyesen tudja eltávolítani, a nélkül, hogy tolettéjén ezen a szigorú nőesség ellen elkövetett kis kihágás nyomain láthatók volnának.

Len is a dohányzást is meg kell tanulni éppen úgy, mint a táncot vagy korcsolyázást, hogy kecsesen végezzük, illetve végezzék, t. i. a hölgyek.

A mely nő a szivarkát szájai között megtartja, kecsességéből sokat ad fel; míg ha szokatlansága miatt a füstöt mohón szívja, elszáppad, a fél szivarkát letenni és egy kis időre távozni kénytelen; honnan azután a másodsorban gyomor bántalom okozta hágyadtságtól elfogultan tér vissza, az ilyen hagyomány békét a dohányzásnak.

De a kinek nem árt és a ki hozzá ért, tessék rágyujtani s tartsuk meg a dohány négy százados jubileumát dohány-füst mellett, — bankett és toaszt nélkül — mert különben akadna, ki a trafikot is fe köszöntené.

Uzy.

Szerkesztői üzenetek.

Első szerelem. A tárgy is meglehetősen kopott, a feldolgozás pedig egészen pongyola. Az ilyen témákba sok újszerű detaillirozást, művészi jellemzést kell önteni, hogy irodalmi b csü dolgozat ke üljön ki belőle. Helyenként különben van egy egy csinos részlete az e beszélésnek — de sok és pedig nagyobb része, hogy mondjuk csak a szörnyű fiatalos. Pedig hát a novellairáshoz az évek megszárdott tapasztalata is szükséges. Igyekezzék sokat látni, embereket viszonyokat megfigyelni — s akkor, később szívesen látjuk. **Tévedések.** Nem tévedések ezek uram de vet-égek sőt büntettek a jó izlés ellen. **Ideálomhoz.** Ön igen naiv. Még olyat kérdezni, hogy versei kiadatásához szükséges e megírni, hogy hogy hívják a kihez irta. Dehogy szükséges — hanem a verseket kiadni is szükségtelen. **Sz. L. Budapes.** Hogy ki

nem adtam annak egyszerű oka a, hogy a kérdéses lap nekem nem jár. Küld el időnként s nagyon szívesen közlöm. **IN G.** Apró tárczákat szívesen közlünk fordításban. Hosszabb elbeszéléseket lehetőleg magyar i-óktól igyekszünk közölni. **V. P.** Megírta ezt Kiss József sokkal szebben. Különbö elhisszük, hogy „őszinte érzelmeket vesz lantja hurjaira” — de hát ez még nem elég ám a dicsőséghez. **Kiváncsi.** Nagyon sajnáljuk de e tekintetben nem szolgálhatunk felvilágosítással.

MENETREND

1891. Október 1-től.
Debreczenti indul:

B. pest—N. Váradi felé (gyv)	reggel 8 ó. 44 p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 52 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 31 p.
Csak N. Váradi felé	d. u. 3 ó. 34 p.
Szatmár felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 45 p.
" " " " " " " "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 32 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 39 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 40 p.
Nánási felé: (m. á. vasutól)	reggel 5 ó. 48 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 19 p.
" " " " " " " "	reggel 6 ó. 04 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 38 p.
Füzes-Abony felé: (m. á. vasutól)	éjjel 4 ó. 26 p.
" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 31 p.
" " " " " " " "	éjjel 4 ó. 37 p.
" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 44 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N. Váradi felől:	éjjel 2 ó. 44 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 09 p.
" " " " " " " "	(gy. v.) este 7 ó. 06 p.
Csak N. Váradi felől:	reggel 7 ó. 42 p.
Szatmár felől:	reggel 8 ó. — p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 31 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 06 p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 36 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 20 p.
" " " " " " " "	(vásártérre reggel 8 ó. 09 p.
" " " " " " " "	este 5 ó. 56 p.
Nánásiról: (m. á. vasúthoz)	reggel 8 ó. 17 p.
" " " " " " " "	este 6 ó. 05 p.
" " " " " " " ") vásártérre reggel 8 ó. 18 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 4 ó. 45 p.
Füzes-Abony felől: (m. á. vasúthoz)	reg. 8 ó. 27 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 4 ó. 54 p.

Budapestről Debreczenbe indul:
reggel 8 ó. 30 p.
este 7 ó. — p.
d. u. 1 ó. 50 p.

Üzlet átalakítás miatt
MINDEN CZIKK
mélyen
leszállított áron
árusittatik.
Kunz József és Tsa.
Debreczenben, kistemplom-bazár.



Birtok eladás.

440 hold Szabolcsmegyében jó gazdasági épületekkel és lakházzal ellátva 50.000 frtért.

Czime kiadó hivatalban.



A tavaszi időnyre

nagy választékban érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK,
fekete divatkelmék,
mindennemű diszek.

Zephirek, batiste,

atlas-satin,
mosó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK.

BRASSÓI POSZTOK,
melyeket igen olcsón árusítunk el.
Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.
Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk



Főüzlet Rózsater 12.

A közelgő ünnepre előnyös ár mellett ajánl

tisztán kezelt

Surányi cukrot sávegenként 1 kg.—.47

" " " " kimérve " —.48

Legfinomabb Ceylon kávé burokban " 2.10

Frank vagy Beck kávé 1/2 " —.28

továbbá mandola,
dió, darált só, bor, cezetet,
CZITROMOT, NARANCST

és **Szent-János kenyeret.**

KOHN HENRIK

fűszerkereskedése.

TELEFON ÖSSZEKÖTTETÉS.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

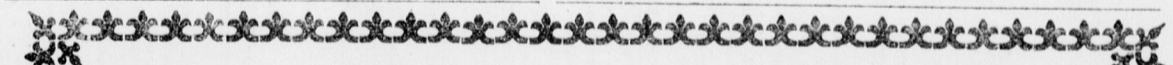
SZÉCHENYI-UTCZA.

Mindenféle diszes és egyszerű

könyvkötői

munkák

gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészítetnek.



Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

egkötőbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt. 1.35

1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Kirlyai Tivadarnál.

